

س منزل در مسیر آشنایی با کتاب شریف الغدير
سفری در روش پژوهش علامه امینی

منزل دوم

غدير، پیش از الغدير

گردآوری و تدوین: دکتر حمیدرضا میرزایی

rubika.ir/hamidreza_mirzaei

eitaa.com/negasht_mirzaei

پیش از آن کتاب

پیش از آنکه کتابی به نام الغدير نوشته شود، واقعه غدير چگونه در ذهن تاریخ زنده مانده بود؟

هر کتاب بزرگی، پیش از نوشته شدن، سال‌ها در ذهن زندگی می‌کند.

پیش از آنکه «الغدير» به چاپ برسد،

غدير در کتاب‌های قرن دوم، سوم، چهارم و بعد از آن حضور داشت.

حس انسانی اینجا، حس حیرت است.

حیرت از اینکه یک واقعه، چگونه در طول بیش از هزار سال، در کتاب‌های مختلف باقی مانده است.

سؤال اصیل این بود:

اگر این همه نقل وجود دارد، چرا تصویر کامل آن در دسترس عموم نیست؟

علامه امینی شروع به جمع‌آوری اسناد کرد.

نه فقط از یک مذهب، بلکه از مذاهب مختلف اسلامی.

در بررسی‌هایش، به این نتیجه رسید که بیش از صد نفر از صحابه پیامبر حدیث غدير را نقل کرده‌اند.

و پس از آنان، صدها تابعی و عالم در قرون بعدی آن را ثبت کرده‌اند.

این یک نکته تاریخی مهم است.

کثرت راویان در علم حدیث، جایگاه ویژه‌ای دارد.

هرچه تعداد راویان مستقل بیشتر باشد، احتمال جعل یا خطا کمتر می‌شود.

اما دانستن این قاعده کافی نبود.

باید نام‌ها بررسی می‌شدند.

باید زندگی راویان مطالعه می‌شد.

باید وثاقت آنان در کتاب‌های رجال تحلیل می‌شد.

اینجا تلاش انسانی به اوج می‌رسد.

تصور کن میان انبوهی از کتاب‌های رجالی نشسته‌ای.

نامی را پیدا می‌کنی.

به کتابی دیگر مراجعه می‌کنی تا درباره او اطلاعات بیشتری بیابی.

بعد به منبع سوم می‌روی تا نقل را مقایسه کنی.

این کار ممکن است برای یک خواننده عادی خسته‌کننده باشد.

اما برای کسی که در پی فهم دقیق است،

هر کشف کوچک، مانند یافتن قطعه‌ای از نور است.

روایت آرام پیش می‌رود.

هیچ شتابی در کار نیست.

صفحه به صفحه.

نام به نام.

در این میان، یک واقعیت روشن‌تر می‌شود:

غدیر فقط یک روایت منفرد نیست.

شبکه‌ای از نقل‌هاست که در طول قرن‌ها ادامه یافته است.

و شاید همین گستردگی است که علامه امینی را متقاعد کرد باید همه این‌ها در یک مجموعه جامع گردآوری شود.

نه برای جدل.

نه برای هیجان.

بلکه برای ثبت دقیق تاریخ.

امروز، وقتی به گذشته نگاه می‌کنیم،

می‌توانیم نتیجه کار را ببینیم.

اما نمی‌توانیم تمام لحظات تردید، خستگی و امید را ببینیم.

پایان این روز، مانند آغازش، با یک سؤال باقی می‌ماند:

اگر ما جای او بودیم،

آیا این مسیر طولانی را ادامه می‌دادیم؟